

**Meteorologisk
institutt**

Kommunal- og moderniseringsdepartementet
postmottak@kmd.dep.no

Vår ref.
14n35

Vår saksbehandler
Kristin Lyng

Vår dato
12.12.2014

Deres ref.
14/6106-3

Deres dato
13.10.2014

Høringsvar fra Meteorologisk institutt for forslag til endringer i lov om rett til innsyn i dokument i offentlig verksemd (offentleglova).

Vi viser til høringsbrev med vedlagte høringsnotat mottatt av oss 15.10.2014.

Om implementering av endringsdirektivet i offentliglova

Meteorologisk institutt (MET) stadfester at egen praksis for å tilgjengeliggjøre data og produkt er i tråd med relevante punkter i endringsdirektivet: I all hovedsak er informasjon produsert av METs kjernetjeneste tilgjengeliggjort for viderebruk. Hvis viderebruker ønsker en tilrettelagt leveranse er betaling avgrenset til kostnader ved distribusjon (marginalkost) samt at vilkår og opplysninger om kostnader er åpent tilgjengelig.

METs datapolitikk hviler på et grunnlag om at informasjon som samles inn, prosesseres og brukes til å oppfylle våre vedtektsfestede oppgaver er finansiert av offentlige midler. Instituttet ønsker derfor å bidra til å maksimere den samfunnsnyttige gevinsten ved å legge til rette for størst mulig spredning og bruk av datagrunnlaget. En stor del av vårt egenproduserte datagrunnlag (offentlige data) er tilgjengeliggjort i maskinlesbart format med standardiserte lisensvilkår som ikke begrenser viderebruk eller konkurranse. MET har sett at verdiskaping, innovasjon og næringsutvikling er et resultat av at værdata har blitt lettere tilgjengelig.

Meteorologisk institutt er enig i de forslagene til lovendringer som er lagt frem i høringsnotatets pkt. 7, og gjort rede for i pkt. 5. Vi har, basert på vår erfaring, valgt å kommentere et par av de emnene som ikke er lett tilgjengelig for offentlige instanser som skal tilgjengeliggjøre innhold, eller for viderebrukere som ønsker tilgang til, eller benytte seg av tilgjengeliggjort offentlig informasjon.

Hindre for økt viderebruk av offentlige data – behovet for å sentralisere kompetanse

Europakommisjonens revisjon av viderebruksdirektivet viser til enkelte hindre som endringsdirektivet tar sikte på å kunne endre betingelsene for. MET er av den oppfatning at disse også er relevante for norske forhold, men at en generell manglende forståelse og kunnskap for hva offentlige data er, og hvordan de kan opptre i et viderebruksperspektiv er et større hinder. For de fleste offentlige virksomheter er distribusjon av informasjon i et maskinlesbart format, som i tillegg skal være tilrettelagt for viderebruk, en oppgave som ligger utenfor deres kjernevirksomhet. Å sette seg inn i hva viderebruk potensielt kan bety for egen virksomhet og for storsamfunnet blir til noe abstrakt som ikke føyer seg inn i rekken av øvrige oppgaver som vil føre frem til virksomhetens måloppnåelse.

MET foreslår derfor å styrke direktoratet for forvaltning og IKT (DIFI), som den utførende enhet til å bidra med kunnskap og konkrete vurderinger. Dette vil være viktig for å lykkes med den praktiske implementeringen. Å sentralisere kompetanse på dette fagområdet vil være avgjørende ettersom mange problemstillinger, særlig når det gjelder personvern, vil være felles for en rekke virksomheter som forvalter rettigheter og plikter for borgerne. DIFI må da ta ansvar for og være faglig kapabel til å foreta konkrete vurderinger som den enkelte virksomhet kan lene seg på. I tillegg må de ha evne til å spre de erfaringene en gjør seg til øvrige virksomheter. Per i dag kan det synes som om det er et behov for å koordinere de initiativene som kommer fra de ulike miljøene som har kommet lengst med å tilgjengeliggjøre offentlige data. Her kan det nevnes miljøer innenfor forskning samt forvaltere av geodata, herunder partene i Norge digitalt-samarbeidet.

Klageorgan

Å etablere et eget klageorgan for viderebrukssaker (jfr. artikkel 4) kan også være et ledd i å sentralisere kompetanse på området. Det må da legges til rette for at det er en lav terskel for å få behandlet saken sin for klageorganet, og det må oppleves som mer effektivt enn å prøve forholdet for domstolene. Om klageorganet får en del saker til behandling vil dette igjen øke tilgangen til praksis på området.

Lisensiering

MET er et institutt som har et utstrakt internasjonalt samarbeid. Et samarbeid som for vår del er både faglig nødvendig og viktig. Utviklingen går mot økt internasjonalisering og behov for rask og forutsigbar tilgang til informasjon. Uklare vilkår for bruk av data og produkter kan være til hinder for å oppnå nettopp dette. Vår erfaring er at standardiserte og internasjonalt anerkjente lisensvilkår er mest formålstjenlig i denne konteksten. Uklare vilkår kan skape usikkerhet hos viderebrukere om hva handlingsrommet for viderebruk reelt sett er. MET har erfaring med at vilkår som er formulert av egen virksomhet fører til at en må ta stilling til og besvare spørsmål fra viderebrukere som er i tvil om forståelsen. Dette genererer unødig administrative oppgaver (såkalte tidstyver) hos den offentlige virksomheten.

Ved å benytte standardiserte lisenser og vilkår vil en i stor grad unngå denne situasjonen, og en vil kunne lene seg på en felles praksis som etableres blant en større krets.

Med vennlig hilsen

VA-
Anton Eliassen
direktør

glr1
juridisk seniorrådgiver